

NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO PROGRAMA

Saugus darbas su kėlimo įrenginiais

(programos pavadinimas)

2022-03-31

(programos parengimo data)

PROGRAMOS APRAŠAS	
1. Bendrosios nuostatos	
1.1. Programos aktualumas	<i>Kėlimo įrenginiai plačiai naudojami statybinėse ir kitose veiklos srityse. Jų naudojimas leidžia atlikti darbo procesus, juos palengvinti ir pagreitinti. Daugelio darbų iš viso nebūtų galimybės atlikti be kėlimo įrenginių. Tačiau kėlimo įrenginys – tai galintis kelti pavojų įrenginys, todėl būtina darbuotojus mokyti. Darbuotojas gali būti traumuotas pakelto ir judančio krovinio, prispaustas. Valstybinės Darbo inspekcijos nuomone, viena iš nelaimingų atsitikimų priežasčių dirbant su kėlimo įrenginiais yra žinių trūkumas.</i>
1.2. Tikslas ir uždaviniai	<i>Programos tikslas – parengti asmenį, gebantį saugiai dirbti kėlimo įrenginių veikimo zonoje.</i> <i>Programos uždaviniai:</i> <ul style="list-style-type: none">- suteikti žinių apie keliamuosius kranus;- suteikti žinių apie kranų saugos prietaisus ir įtaisus;- supažindinti su darbo su kranais organizavimo pagrindais;- išmokyti įvertinti kranų pastatymo sąlygas atsižvelgiant į saugos reikalavimus;- suteikti žinių apie krovinių kabinimo įtaisus, jų konstrukciją;- supažindinti su krovinių kabinimo būdais;- išmokyti parinkti kabinimo įtaisus;- išmokyti vertinti kabinimo įtaisų būklę;- suteikti žinių apie saugų krovos darbų atlikimą;- supažindinti su krovinių sandėliavimo reikalavimais;- išmokyti perduoti signalus rankų ženklais ir balsu;- išmokyti įvertinti krovinio svorį;- suteikti žinių kaip saugiai dirbti atvirose aikštelėse ir uždaroje patalpose.
1.3. Programos trukmė ir apimtis	<i>5 dienos, 40 kontaktinių valandų.</i>
1.4. Programos tikslinė (-ės) dalyvių grupė (grupės)	<i>Ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus.</i>
1.5. Programos dalyvių skaičius	<i>10 asmenų.</i>
1.6. Minimalūs reikalavimai, norint mokytis pagal programą (jeigu nustatyta)	<i>Pagrindinis išsilavinimas.</i>
1.6. Programos anotacija	<i>Programos tikslas – parengti asmenį, gebantį saugiai dirbti kėlimo įrenginių veikimo zonoje.</i> <i>Teoriniam mokymui skirta 23 kontaktinės valandos. Teorinio mokymo metu asmuo susipažins su kėlimo įrenginių saugumą užtikrinančiais reikalavimais; sužinos, kaip teisiškai reglamentuojami šie darbai ir kokie keliami reikalavimai jiems atlikti; sužinos apie naudojamą krovinių kabinimo įrangą; išmoks tokią įrangą parinkti ir vertinti jos saugumą; sužinos, kaip saugiai atlikti krovos darbus; išmoks tinkamai perduoti signalus krano operatoriui; išmoks saugiai dirbti kėlimo įrenginių veikimo zonose atvirose ir uždaroje aikštelėse.</i> <i>Praktiniam mokymui skiriama 15 kontaktinių valandų. Praktinio mokymo metu asmuo išmoks tinkamai parinkti ir vertinti kabinimo įtaisus; kabinti</i>

	krovinius; įgis įgūdžių signalizuoti krano operatoriui; išmoks sandėliuoti krovinius; saugiai atlikti darbus atvirose ir uždaroje aikštelėse. Baigus mokymus teorinės žinios tikrinamos testo pagalba. Praktiniai gebėjimai įvertinami atlikus praktinį darbą.			
2. Programoje įgyjamos ar tobulinamos kompetencijos:				
Kompetencija(-os)		Kompetencijos(-jų) pasiekimą nurodantys mokymosi rezultatai		
1. Įvertinti kranų saugumą.		1.1. Apibūdinti keliamuosius kranus. 1.2. Paaiškinti kranų saugos prietaisus ir įtaisus. 1.3. Paaiškinti darbo su kranais organizavimo pagrindus. 1.4. Įvertinti kranų pastatymo sąlygas atsižvelgiant į saugos reikalavimus.		
2. Parinkti ir įvertinti krovinio kabinimo įtaisus.		2.1. Apibūdinti krovinių kabinimo įtaisus, jų konstrukciją. 2.2. Paaiškinti kabinimo būdus. 2.3. Parinkti kabinimo įtaisus. 2.4. Vertinti kabinimo įtaisų būklę.		
3. Vykdyti krovos darbus.		3.1. Apibūdinti saugų krovos darbų atlikimą. 3.2. Apibūdinti krovinių sandėliavimo reikalavimus. 3.3. Suprasti perduodamus signalus. 3.4. Įvertinti krovinio svorį. 3.5. Dirbti atvirose aikštelėse ir uždaroje patalpose.		
3. Programos turinys ir metodai				
Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Trumpas dėstomos temos aprašymas	Mokymo(si) metodai	Planuojamos įgyti / patobulinti kompetencijos
1.	Kranų saugumo vertinimas.			Įvertinti kranų saugumą.
1.1.	Kėlimo įrenginiai ir jų veikimas.	- Kranų klasifikavimas. - Kranų techniniai parametrai - Kranų darbo sąlygos.	Paskaita, diskusijos.	
1.2.	Kranų techniniai parametrai ir saugos įtaisai.	- Kėlimo galia, siekis, krūvio momentas. - Prietaisai ir įtaisai saugantys keliamuosius kranus, jų patikra ir reikšmė saugiam darbui.	Paskaita, demonstravimas, klausimai-atsakymai.	
1.3.	Kranų darbo organizavimas.	- Kranų registravimas ir priežiūra. - Atsakingi už kranų naudojimą asmenys. - Aptarnaujantis personalas. - Kranų naudojimo taisyklės, instrukcijos. - Kranų darbo organizavimo reikalavimai.	Paskaita, demonstravimas, klausimai-atsakymai..	
1.4.	Kranų pastatymas darbo zonoje.	- Kranų pastatymas prie iškasų, šlaitų. - Kranų pastatymas prie elektros oro linijų. - Kranų pastatymas statybvietėje, sandėliavimo aikštelėje.	Paskaita, diskusijos.	
2.	Krovinio kabinimo įtaisų parinkimas ir įvertinimas.			Parinkti ir įvertinti krovinio kabinimo įtaisus.
2.1.	Krovinių kabinimo įtaisai.	- Krovinių kabinimui naudojami įtaisai ir tara. - Kabinimui naudojamos įrangos klasifikavimas, ženklavimas.	Paskaita, praktiniai darbai.	
2.2.	Krovinių kabinimo būdai.	- Kabinimas už kilpų bei kitų	Paskaita,	

		<p>numatytų vietų..</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kabinimas krovinių apjuosiant. - Kabinimas naudojant specialią įrangą. - Įvairių rūšių krovinių kabinimas. 	diskusijos.	
2.3.	Kabinimo įtaisų parinkimas.	<ul style="list-style-type: none"> - Kabinimo įtaisų parinkimo principai. - Kabinimo įtaisų parinkimas pagal kėlimo galią. - Kabinimo įtaisų parinkimas pagal kabinimo būdus. - Kabinimo įtaisų parinkimas pagal krovinio gabaritus. - Kėlimo reikmenų (keičiamų krovinių kabinimo įtaisų) parinkimas pagal keliamų krovinių paskirtį, užkabinimo vietas, pritvirtinimo įrangą ir atmosferines sąlygas. - Kėlimo reikmenų (keičiamų krovinių kabinimo įtaisų) parinkimas įvertinant užkabinimo būdą ir konfigūraciją. 	Paskaita, praktiniai darbai.	
2.4.	Kabinimo įtaisų būklės vertinimas.	<ul style="list-style-type: none"> - Krovinių kabinimo įtaisų ir atskirų jos elementų vertinimo kriterijai. - Stropų tinkamumo naudoti nustatymas. - Kabinimo įtaisų ir kėlimo reikmenų saugojimas. 	Paskaita, demonstravimas, praktiniai darbai.	
3.	Krovos darbų vykdymas.			Vykdyti krovos darbus.
3.1.	Krovos darbai.	<ul style="list-style-type: none"> - Darbuotojų sauga ir sveikata atliekant krovos darbus. - Krovinių kabinėtojo saugos ir sveikatos instrukcija. - Krovinių kabinėtojo pareigos. - Nelaimingų atsitikimų ir avarijų priežastys kabinėjant krovinius. - Elektrosaugos taisyklės ir apsauga nuo elektros srovės poveikio. - Gaisrinė sauga, gaisro gesinimo būdai ir priemonės. - Pirmosios pagalbos suteikimas nukentėjusiajam nelaimingo atsitikimo metu. - Darbai atliekami statybos aikštelėje. - Transporto priemonių krovos organizavimas. 	Paskaita, praktiniai darbai.	
3.2.	Reikalavimai krovinių sandėliavimui.	<ul style="list-style-type: none"> - Atviros ir uždaros krovinių sandėliavimo aikštelės. 	Paskaita, praktiniai darbai.	

		- Sandėliuojamų krovinių išdėstymas. - Leistini krovinių sandėliavimo aukščiai.		
3.3.	Signalizavimas kranininkui.	- Signalizavimo tvarka. - Informacijos perdavimas rankų ženklais. - Signalizavimas balsu.	Paskaita, praktiniai darbai.	
3.4.	Kabinamo krovinio įvertinimas.	- Krovinių rūšys. - Krovinių ženklavimas. - Krovinio svorio nustatymas. - Kabinimo schemų nagrinėjimas.	Paskaita, praktiniai darbai.	
3.5.	Darbų atlikimas atvirose aikštelėse ir uždaroje patalpose.	- Meteorologinių sąlygų, aplinkinių veiksnių įtaka darbui. - Ribota erdvė, veikiantys įrenginiai, transporto judėjimas.	Paskaita, praktiniai darbai.	

4. Programos planas

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Skiriama valandų		
		Iš viso	Teoriniam mokymui	Praktiniam mokymui
1.	Kranų saugumo vertinimas.	8	8	-
1.1.	Kėlimo įrenginiai ir jų veikimas.	2	2	-
1.2.	Kranų techniniai parametrai ir saugos įtaisai.	2	2	-
1.3.	Kranų darbo organizavimas.	2	2	-
1.4.	Kranų pastatymas darbo zonoje.	2	2	-
2.	Krovinio kabinimo įtaisų parinkimas ir įvertinimas.	14	8	6
2.1.	Krovinių kabinimo įtaisai.	2	2	-
2.2.	Krovinių kabinimo būdai.	2	2	-
2.3.	Kabinimo įtaisų parinkimas.	4	2	2
2.4.	Kabinimo įtaisų būklės vertinimas.	6	2	4
3.	Krovos darbų vykdymas.	16	7	9
3.1.	Krovos darbai.	4	2	2
3.2.	Reikalavimai krovinių sandėliavimui.	2	1	1
3.3.	Signalizavimas kranininkui.	2	1	1
3.4.	Kabinamo krovinio įvertinimas.	2	1	1
3.5.	Darbų atlikimas atvirose aikštelėse ir uždaroje patalpose.	6	2	4
4.	Baigiamasis vertinimas.	2	1	1
	Iš viso	40	24	16
5.	Igytos/patobulintos kompetencijos atitiktis atitinkamame profesiniame standarte nustatyti (-oms) atitinkamos kvalifikacijos kompetencijai (-oms) (jei atitinkamas profesinis standartas yra patvirtintas)	Statybos sektoriaus profesinis standartas; visos kvalifikacijos numato kompetenciją – darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai.		
6. Pasirengimas vykdyti neformalųjį suaugusiųjų švietimą, mokymui reikalingos priemonės				
6.1. Reikalavimai, keliami mokytojams (dėstytojams) (nurodyti, jei taikoma):				
1.	Išsilavinimas	Aukštasis ar jam prilygintas išsilavinimas.		

2.	Darbo patirtis	<i>Turėti darbuotojų saugos ir sveikatos srityje ar darbo su kėlimo įrenginiais 3 metų darbo patirtį.</i>
3.	Kita	<i>Mokymus gali vesti mokytojas, turintis Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, nustatytą išsilavinimą ir kvalifikaciją.</i>
6.2. Detalus mokymui reikalingų materialinių ir metodinių išteklių, atitinkančių numatomą mokyti dalyvių skaičių bei programos tikslus ir uždavinius, aprašymas.		
Eil. Nr.	Mokymui reikalingi materialiniai ir metodiniai ištekliai, naudojami mokymo procese (nurodyti, jei taikoma)	
1.	Mokymo patalpų aprūpinimo aprašymas	<i>Teorinio mokymo patalpa turi būti aprūpinta stalais ir kėdėmis bei vaizdo demonstravimo įranga. Praktinio mokymo vieta – vieta įmonės objekte ar praktinio mokymo bazė, kurioje sumodeliuota atitinkama praktinė vieta. Praktinio mokymo vieta, turi būti aprūpinta asmeninėmis apsaugos priemonėmis, kėlimo kranu, krovniais, krovinių kėlimo ir kabinimo įtaisais.</i>
2.	Įranga	<i>Veikiantis kėlimo kranas.</i>
3.	Literatūra	<i>Mokymo(si) medžiaga: - Vadovėliai ir kita mokomoji medžiaga. - Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymas. - Darbo įrenginių naudojimo bendrieji nuostatai. - Kėlimo kranų naudojimo taisyklės. - Techninis reglamentas „Mašinų sauga“. - Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje. - Techninis reglamentas „Kėlimo reikmenys. Sertifikavimas ir ženklavimas“. - Valstybinės darbo inspekcijos parengtos metodinės rekomendacijos ir interaktyvios mokymo priemonės. - Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatai. - Darbui reikalingi dokumentai, schemas, instrukcijos.</i>
4.	Kitos priemonės	<i>Netaikoma.</i>
6.3. Teorinio ir praktinio mokymo organizavimo vietos (-ų) adresas (-ai)		<i>Jeruzalės g. 53, 55</i>

Programos rengėjas

Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras

Programa parengta įgyvendinant projektą „Suaugusiųjų švietimo sistemos plėtra suteikiant besimokantiems asmenims bendrąsias ir pagrindines kompetencijas“ Nr. 09.4.2-ESFA-V-715-01-0002.